

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-09-17

Utbildningskontoret

Utbildningsnämnden

Kommundelsnämnderna

Svar på motion från Sverigedemokraterna "Svenska i klassrummen"

Dnr: UN 18/64

Sammanfattning av ärendet

Sverigedemokraterna har, den 13 februari 2018, väckt en motion till kommunfullmäktige.

Förslaget är att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och utbildningsnämnden i uppdrag att:

- Bereda och verkställa en språkpolicy gällande alla kommunala skolor
- Bereda och verkställa en policy vid anställning av lärare där höga krav på språkkunskaper inom svenska språket ställs

Utbildningskontoret gör bedömningen att ingen särskild språkpolicy bör införas för alla kommunala skolor i nuläget eftersom det redan pågår ett språk- och kunskapsutvecklande arbete inom den kommunala utbildningsverksamheten inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Utbildningskontoret föreslår även att ingen ytterligare policy införs i samband med anställning utan att man istället lägger fokus på att kvalitetssäkra de rekryteringsprocesser som redan pågår för att säkerställa att man anställer legitimerade lärare med goda språkkvalifikationer.

Beslutsunderlag

Motion av Sverigedemokraterna "Svenska i klassrummen"

Utbildningskontorets tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-17

Ärendet

Forskning visar att för att nå goda studieresultat krävs att eleverna erövrar språket och kan använda läsning och skrivande som verktyg för att lära. Den kommunala utbildningsverksamheten i Södertälje arbetar sedan flera år tillbaka med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt inom ordinarie undervisning, eftersom forskning visar att

språket har en viktig roll i alla ämnen och är gynnsam för alla elever och särskilt för flerspråkiga elever. Både grundskolan och gymnasieskolan har haft det som förbättringsområden och förskoleverksamheten har det som förbättringsområde under läsåret 2018-2019. I det systematiska kvalitetsarbetet finns tydliga och fungerande system för att följa upp elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Måluppfyllnaden i svenskämnet i Södertäljes kommunala grundskolor är generellt sett hög. De senaste resultaten från vårterminen 2018 visar en måluppfyllnad på 93 % för årskurs 6, 87 % för årskurs 7, 90 % för årskurs 8 och 96 % för årskurs 9. Riksnittet 2016/2017 för måluppfyllnad i svenska i årskurs 9 ligger på knappt 97 %. Detta sagt också mot bakgrund av att 56 % av eleverna i de kommunala grundskolorna i Södertälje har utländsk bakgrund. I gruppen ingår elever som är födda utomlands samt elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands. Andelen nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund ligger över riksnittet.

När det gäller behörigheten till gymnasiet har den successivt ökat under senare år och uppgick till drygt 85,0% (behörighet till nationella yrkesprogram) vårterminen 2018.

Gymnasiebehörigheten förutsätter att eleven har godkänt i bland annat ämnet svenska.

Riksnittet för samma behörighetsgrad uppgick till 82,5% 2016/2017.

Enligt ledande forskare på området (Thomas och Collier 1998) gynnar ett starkt modersmål andra- och tredjespråksinläring. Elever har enligt Skollagen rätt till garanterad undervisningstid i samtliga ämnen och modersmålundervisningen ligger därför utanför den garanterade undervisningstiden för de 16 obligatoriska ämnena, vilket betyder att eleverna inte missar annan undervisning för att kunna delta på modersmålsundervisningen.

Mot bakgrund av detta resonemang gör utbildningskontoret bedömningen att ingen särskild språkpolicy bör införas i nuläget för alla kommunala skolor utan att fokus läggs på att kvalitetssäkra det språkutvecklande arbete som redan görs inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

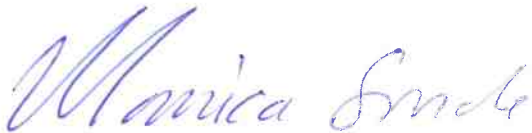
När det gäller anställning av lärare inom den kommunala utbildningsverksamheten arbetar utbildningskontoret målmedvetet med stöd av HR-avdelningen för att säkerställa att kvalificerade legitimerade lärare anställs i linje med lydelserna i Skollagen. Det är dock lärosätena som bedömer studenternas pedagogiska skicklighet som sedan ligger till grund för om en student får godkänd lärarexamen och därmed kan ansöka hos Skolverket om lärarlegitimation eller inte. I samband med anställningsintervjuer görs en helhetsbedömning av den sökandes kvalifikationer inklusive den språkliga förmågan. Av den anledningen föreslår utbildningskontoret att ingen ytterligare policy införs utan att fokus läggs på att kvalitetssäkra de rekryteringsprocesser som redan finns i nuläget.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet föranleder inga ekonomiska konsekvenser och finansiering.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

Nämnden antar kontorets tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-17 som sitt eget och överlämnar till kommunstyrelsen.

Monica Sonde

Utbildningsdirektör

Handläggare: Tina Hammarström

Skolexpert

Staben för strategi och verksamhetsstöd

Telefon (direkt): 0852301777

E-post: tina.hammarstrom@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -03- 05	
Dir	Rnr

Bit A. H.

KOMMUNFULLMÄKTIGE Motion

Datum: 2018-02-13
Partinamn: Sverigedemokraterna
Motionär: Beata Milewczyk

Svenska i klassrummen

Motivering till motionen

Något som vi sverigedemokrater är helt oförstående till är att en kommun som Södertälje, där andelen invandrare är hög, valt att *inte* lägga fokus på svenska i klassrummen. Detta är mycket negativt, särskilt som vi ligger långt under betygssnittet i landet i både svenska och engelska. Vi har tagit del av flera rapporter om att det finns klasser där det knappt talas svenska alls. I dessa klasser talar både elever och lärare sina modersmål. Vi antar att detta sker i tron att denna praxis kommer att hjälpa eleverna. Hur ska emellertid eleverna förberedas för ett liv i samhället och integreras i detta om de inte talar språket?

För att lära sig ett nytt språk är det extremt viktigt att man använder sig av det språket så mycket som möjligt och att man interagerar med en omgivning där ifrågavarande språk talas. Eleverna ska ju rimligtvis förberedas för ett liv i Sverige. Då är det A och O att lära sig landets språk, det vill säga svenska. Därför vill vi att det ska vara krav på att svenska används i alla klassrum i kommunala skolor förutom under språkundervisning i andra språk. Självklart gäller samma undantag för skolor och program med inriktning på särskilda språk.

Det har vidare kommit till vår kännedom att elever tas ut från sina andra ämnen för att kunna delta i hemspråksundervisning. Vi inser att för många minoriteter är hemspråksundervisning viktig. Däremot är det inte acceptabelt att hemspråksundervisningen tillåts påverka andra ämnen i skolan. Hemspråk är sekundärt i förhållande till kärnämnen i skolan. I synnerhet svenska och engelska är de språk som bäst kommer att hjälpa barn och ungdomar att vara förberedda för framtida studier och arbetsliv. En ökad tonvikt på svenska kommer också att snabba upp integrationen och möjligheterna att komma in i det svenska samhället.

Modern forskning visar också, i motsats till vad som har hävdats tidigare, att hemspråksundervisning inte främjar inläringen av det nya språket. En dansk studie visar exempelvis att hemspråksundervisning inte gav något positivt resultat på betygen i andra ämnen. Det är därför av avgörande betydelse att inläring och användning av det svenska språket har hög prioritet.

Med hänvisning till ovanstående föreslås fullmäktige besluta

Att utbildningsnämnden ges i uppdrag att bereda och verkställa en språkpolicy gällande alla kommunala skolor

Att utbildningsnämnden ges i uppdrag att bereda och verkställa en ytterligare policy vid anställning av lärare där höga krav på språkkunskaper inom svenska ska ställas